

Parsje Devariem (Deuteronomium 1:1 – 3:22) - Ines

Ik wil even beginnen met iets dat op het eerste gezicht niets met onze *parsje* te maken heeft; namelijk de *mezoeza* waar G-d in **Deuteronomium 6:9** opdracht voor geeft.

De mezoeza is het kokertje dat aan de deurposten wordt bevestigd waarin een stukje dierenvel (klaf) zit. Op dat vel heeft een Schriftgeleerde de eerste twee paragrafen van het Sjema geschreven; de teksten uit **Deuteronomium 6:4-9** en **11:13-21**. Op de achterkant van het opgerolde stukje vel, heeft de Schriftgeleerde '*Sjadai*' geschreven; één van de namen van G-d (יְיָ שְׂדַי staat onder andere in **Genesis 17:1**).

Aangezien deze naam met de letter ש (*Sjien*) begint, staat deze letter ook vaak op het kokertje. Soms staan zelfs de drie letters, שְׂדַי (*Sjien Dalet Jod*) op het decoratieve omhulsel.

Ik wil even stilstaan bij die naam en de woorden die ermee in verband staan.

* Het woord שְׂדַי (*sjad*) betekent een borst, denk aan een baby die aan de moederborst drinkt, waardoor het woord Sjadai ook betekent: iemand die verzorgt en onderhoudt.

* Het woord דַּי (*dai*) betekent 'genoeg, stop' en slaat op G-d die zegt 'stop' of 'het is genoeg' of 'Ik ben genoeg'.

* De שְׂדַי (*Sjien Dalet en Jod*) vormen ook de woorden שומר דלתות ישראל (*Sjomèr delatot Jisraël*) en dat betekent: de Bewaker van de deuren van Israël.

Dus symbolisch drukt de mezoeza ook uit dat G-d jouw huis beschermt.
Ik kom hier later weer op terug.

Nu wil ik het even hebben over **Sichon** en **Og** die in ons Toragedeelte genoemd worden, meer bepaald in **Deuteronomium 2 en 3**.

In **Deuteronomium 3:21-22** staat: *"Aan Jozua gebod ik in die tijd: Uw ogen hebben alles gezien wat de HEERE, uw God, met deze twee koningen gedaan heeft; zo zal de HEERE doen met alle koninkrijken waar u naartoe trekt. Wees niet bevreesd voor hen, want de HEERE, uw God, Hij is het die voor u strijdt."*

Rabbeinu Bachya zegt over dit vers het volgende: *“Mozes versterkte het vertrouwen van het volk met betrekking tot de komende veldslagen door hen eraan te herinneren wat ze hadden meegemaakt in de oorlog tegen Sichon en Og. Dit zou hen het nodige vertrouwen geven in G-d dat ze onder leiding van Jozua gemakkelijk de 31 koningen zouden overwinnen. Ook Jozua’s hart werd gesterkt doordat Mozes hem eraan herinnerde dat hij het land zou binnengaan waar Mozes zelf niet mocht binnengaan.”*

Maar wat maakte de oorlog tegen Sichon en Og dan zo speciaal? Wat was er bijzonder aan Sichon en Og? We lezen er al een beetje over in de Bijbel zelf; onder andere in **Deuteronomium 3:11** waar het bed van Og beschreven wordt bijvoorbeeld, maar we gaan ook even kijken wat de Wijze Rabbi’s er verder over te zeggen hebben.

Rashi zegt over **Numeri 21:23**: *“Alle Kanaänitische koningen betaalden schatting aan Sichon omdat hij hen beschermde door ervoor te zorgen dat er geen vijandige troepen door zijn land zouden trekken die hen zouden aanvallen. Zodra Israël tegen hem zei: ‘Laat mij door uw land trekken’, antwoordde hij: ‘De reden dat ik hier woon is om hen tegen jou te beschermen en toch zeg je dit!’”*

Verder zegt **Rashi**: *“Zelfs als Hesbon vol mensen was geweest die zo nietig waren als muggen, had niemand het kunnen innemen. Zelfs als Sichon in een zwak dorp had verbleven, had niemand hem kunnen overwinnen. Hoeveel te meer was hij onoverwinnelijk terwijl hij in (de versterkte stad) Hesbon woonde. Daarom zei de Heilige, gezegend is Hij: Waarom zou Ik het Mijn kinderen lastig maken om elke stad te belegeren? Daarom legde Hij het op het hart van alle krijgslieden om uit de steden te trekken. Ze verzamelden op één plaats en daar vielen ze in de strijd. Van daaruit trok Israël verder naar de steden en daar was er niemand die hen kon weerstaan want er waren alleen vrouwen en kinderen.”*

In **Midrash Tehillim 136** staat: *“Sichon en Og waren moeilijker te overwinnen dan de farao en zijn leger.”*

En in **Midrash Tanchuma Buber** lezen we: *“Sichon was zo sterk als een toren. Toen hij op de muur zat, reikten zijn voeten tot op de grond en er was geen schepsel op aarde dat tegen hem op kon. Dus, wat deed de Heilige? ... Hij gaf hem in de hand van Mozes.*

*Er staat in **Amos 2:9** over de Amoriëten: “Maar Ik heb de Amoriëten voor hun ogen weggevaagd, die hoog waren als ceders en sterk waren als eiken. Ik heb zijn vrucht vanboven weggevaagd en zijn wortels vanonder.” Dit laatste slaat op zijn zaad. Waarom? Omdat de Heilige zag dat geen enkele van zijn kinderen en de kinderen van zijn kinderen,... tot aan de opstanding, de hemel zou vrezen en dus sneed Hij zijn zaad af.”*

Dit zijn enkele van de commentaren van de Rabbi’s. Wat ze steeds duidelijk maken, is dat Sichon en Og immense koningen waren. Israël had menselijkerwijs niet tegen hen op gekund. Maar G-d was met Israël, Hij gaf deze koningen in de hand van Mozes, in de hand van Israël. Betekende dit dat Israël moest zitten en afwachten? Nee. Ze moesten ten strijde trekken, ze moesten het land innemen.

We hebben een Midrasj over **Psalms 136** gelezen, maar wat staat in die Psalm? In de **verzen 17-20** staat iets wat we onder andere tijdens het Sjachariet op Sjabbat zingen:

*“Die grote koningen versloeg,
want Zijn goedertierenheid is voor eeuwig;
en machtige koningen doodde,
want Zijn goedertierenheid is voor eeuwig;
Sichon, de koning van de Amoriëten,
want Zijn goedertierenheid is voor eeuwig;
en Og, de koning van Basan,
want Zijn goedertierenheid is voor eeuwig.”*

In die Midrasj over deze Psalm, staat er verder: *“Aangezien het volk hun overwinning op de farao had gevierd door een danklied voor de Heere te zingen, hadden ze dat zeker moeten doen nadat ze de overwinning hadden behaald op Sichon en Og. Omdat ze dat niet deden, deed David dit alsnog in hun plaats in Psalm 136:17-20.”*

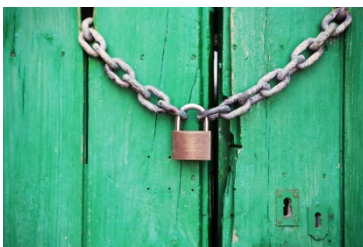
Ook hieruit kunnen we duidelijk afleiden dat het een hele indrukwekkende en bijzondere gebeurtenis was dat Israël de koningen Sichon en Og had verslagen.

In het Toragedeelte van deze week lazen we niet alleen van de strijd met Sichon en Og, maar ook de verdeling van dat land onder Ruben, Gad en de halve stam Menasse.

Rabbeinoe Bachya legt uit: *“De steden die deel waren van het gebied van Sichon en Og representeerden belangrijke afgodische leerstellingen, doctrines die volledig tegen het Jodendom en monotheïsme ingaan. Je kan het vergelijken met de afgoderij ten tijde van de Toren van Babel waar het volk dacht om G-d van Zijn hemelse troon te stoten. Daarom wilden de stammen van Ruben en Gad deze steden een andere naam geven. Op deze manier wilden ze de ideologie die er vroeger was, uitwissen. Ze wilden deze plaatsen ombouwen tot centra waar de Heere aanbeden zou worden. Ze redeneerden dat als het veroverde land van Sichon en Og niet bewoond zou worden door iemand uit de twaalf stammen, er andere mensen zouden gaan leven die de afgoderij in stand zouden houden. Daarom vonden ze het beter dat zij dit land konden innemen en het Jodendom ook daar konden praktiseren.”*

Met andere woorden: deze stammen wilden de steden innemen die eens van Sichon en Og waren geweest zodat er geen afgoderij van over de Jordaan Israël kon infiltreren.

In Joodse literatuur wordt de volgende vergelijking gemaakt op een dieper niveau:

“Sichon en Og waren als het ware het slot van het land Israël. Ze woonden juist aan de ingang van het land toen het nog in de handen van de Kanaänitische volken was. Israël kwam en veroverde hun steden en gaf ze aan de stammen van Ruben, Gad en de halve stam van Menasse als erfbezit.”

En zo komen we weer bij de mezoëza.

Een mezoëza hangt aan de ingang van je huis. Het is, onder andere, een symbool dat je je bewust bent van G-ds bescherming over je huis en het is een symbool van jij die aangeeft dat alleen G-d het voor het zeggen heeft in je huis; niemand anders - en al zeker niet de ‘geest’ van Sichon en Og.

Zo waren ook Ruben, Gad en de halve stam Menasse aan de ingang van het land Israël een herinnering dat G-ds bescherming over Israël was en de boodschap dat alleen G-d en Zijn woord het voor het zeggen hadden in het land. Beeldend gezegd waren zij de mezoëza van het land Israël; het was het teken aan de deurpost. Het was een duidelijk symbool dat waar Sichon en Og voor stonden (hun afgoderij, ...) geen voet had in het land.

De mezoëza mag het symbool zijn dat niets anders behalve G-d voet heeft in ons huis.

Op een mezoëza staat, zoals gezegd, G-ds naam '*Sjadi*'; de Sjien, Dalet en Jod, wat ook staat voor '*Sjomèr delatot Jisraël*'; de Bewaker van de deuren van Israël.

G-d is onze Bewaker.

Hij wàs de bewaker van Israël; in het Toragedeelte van deze week zien we dat symbolisch doordat deze twee en een halve stam aan de 'ingang' van Israël gaan wonen.

En Hij is de Bewaker van Israël; dat zien we onder andere symbolisch aan de mezoëza aan de deurpost.

Dus, als we lezen over Sichon en Og, als we Psalm 136 bidden, als we een mezoëza zien hangen,... kunnen we denken aan deze connecties.

We mogen weten dat, al was de afgoderij en de macht van Sichon en Og nog zo groot en krachtig; G-d is veel machtiger. Wij mogen samen met Hem die 'sloten' uit ons leven rukken en de mezoëza van Zijn bescherming in de plaats zetten.